

Samme Dag udtalte Biskop Rørdam følgende: ⁴⁾

„Forøvrigt vilde jeg slet ikke sætte mig imod den Foranstaltning, som jo ikke vi, men Rigsdagen måtte afgøre, at man indførte det almindelige borgerlige Ægteskab på Prøve i 10 År og derefter atter optog Spørgsmålet til Forhandling. Jeg var sikker på, at når de 10 År var gået, beholdt man det almindelige borgerlige Ægteskab. Alle de Bestemmelser, der kan træffes for at gøre den borgerlige Side af Sagen så lidt usmagelig for Folk som muligt, bør naturligvis træffes, og dersom vi kan få udtalt noget derom, kan det være meget godt“

Senere blev Forslaget kritiseret af Hr. Kontorchef Damkjær, ⁵⁾ han kaldte det et „Omsvøbsdepartement“, hvortil jeg kortelig svarede: ⁶⁾

„— jeg tror dog, at det kan udtrykkes kønnere. Jeg vover at påstå, at det er et Tillidsvotum til det danske Folk, et Tilbud om at modtage denne Lov i Frihed og under eget Ansvar Mit Forslag er i Virkeligheden ikke ubetinget for hverken det valgfri eller det tvungne. Det føler De sikkert allesammen. Her er jo ingen, der er ubetinget tilfreds med det, fordi de hver især skal slå lidt af på det, de helst vil have sat igennem. Nej, det er et Forslag, der går ud på, at vi, enten vi står til den ene eller den anden Side, går et lille Skridt for at komme hinanden i Møde. Det er så meget lettere, synes jeg, når dette lille Skridt mod hinanden tillige er et stort Skridt henimod dette: at vise det danske Folk, bestående af både Kvinder og Mænd, et Tillidsvotum, idet Folkets Praksis gennem 10 År lægges til Grund for Lovens endelige Vedtagelse“. Sluttelig udtalte jeg en Tak til Biskop Rørdam og Pastor Morten Larsen, fordi de havde udtalt, at mit Mæglingforslag kunde anvendes, de havde derigennem, mente jeg, bevist deres Tillid til *Folket og Sagen*.

I Underudvalgsbetænkningen som den oprindelig forelå, fik mit Mæglingforslag (takket være Dr. Nørregård) følgende Form:

„Et andet Mindretal (Thyra Jensen, subsidiært Nørregård) tilråder en Lov om Indførelse af borgerlig Ægteforening, men med det udtrykkelige Forbehold, at 1) det i 15 År tillades alle, der ønske det, hos Amtet at erholde Bevilling uden Betaling til at indgaa Ægteskab i den nugældende Form, og 2) at Loven om Ægteskabs Indgaaelse på Grundlag

af de i dette Tidsrum gjorde Erfaringer revideres efter disse 15 Års Forløb.“

For dette Lovforslag talte Dr. Nørregård varmt og indtrængende; ⁷⁾ han udtalte blandt andet: „Jeg er ganske vis på, at en sådan Ordning vil tilfredsstille til alle Sider. Der blev gjort den Bemærkning forleden Dag til mig privat, at det vilde være første Gang i Kristenheden, at man havde set Regler om Ægteskabs Indgaaelse med den Bestemmelse — der ellers ikke er så almindelig — at denne Lov skal revideres om 15 År. Selv om det nu er sådan — jeg tror det ikke — er der jo ikke noget i Vejen for, og ikke noget mærkeligt i, at man undertiden tager noget nyt frem i Kristenheden. Det kan Kristenheden have godt af somme Tider, og navnlig, når der er Sammenstød mellem Statsmagten og den kirkelige Magt. Når man er klemmt inde i Vanskeligheder, som man ikke kan komme ud af, må man søge at finde nye Udveje for at komme ud af dem. Denne Udvej har ikke anden Mislighed end den, at man må vente og se Tiden an og lade Erfaringen godtgøre, om det er sandt, at Befolkningen er saa uvillig overfor borgerligt Ægteskab. Man kan snarere hidse den end berolige den ved at nægte Folk Undtagelser herfra. Jeg vil derfor slutte med indstændigt at bede Udvalget overveje, om vi ikke ved at vedtage dette Ændringsforslag, som jo maa sættes under Afstemning først, vil kunne klare hele denne Forhandling og frembringe et Resultat, om hvilket jeg tror at kunne sige, at alle de, der bryder sig om det, vil sige Udvalget Tak for det.

Da Forslaget senere kom til Afstemning, forkastedes det med 8 Stemmer mod 21; flere, der havde udtalt sig til Gunst for det, var den Dag fraværende.

Ved sidste Behandling af Loven om „borgerligt Ægteskab“ opnåede et Mæglingforslag af 2. Viceformand, Stiftskasserer Knud Pedersen, at langt større Antal Stemmer, 13 mod 13. Det lyder saaledes i den til Regeringen indsendte Betænkning:

„Ægteskab indgaas for Ægteskabsforstanderen. Det skal stå Medlemmer af den danske Folkekirke og af her i Landet anerkendte Trossamfund frit for, ligesom hidtil, at indgå deres Ægteskab ved kirkelig Vielse, når de forud har fremsat skriftlig Anmeldelse derom for Ægteskabsforstanderen og samtidig godtgjort, at en her i Landet ansat eller anerkendt Præst er villig til at foretage Vielsen.

Om Ægteskabets Indgaaelse på denne Måde

⁴⁾ Se det stenografiske Referat Side 1269—1270.

⁵⁾ Se det stenografiske Referat Side 1282.

⁶⁾ Se det stenografiske Referat Side 1299.

⁷⁾ Se det stenografiske Referat Side 1595—99.